

Animalien osasun-gaietako adituen bilatzailea 14/05/20

Animalien osasunaren ikerketa-zentroak ([CReSA](#)) **Animalien osasun-gaietako adituen bilatzailea** sortu du, sarbidea ematen duena hainbat esparrutako adituen zentroko ikertzaileen datuetara: **epidemiologia, bakteriologia, biologia, parasitologia, txertoak sortzea, diagnostikoa eta immunologia...**

Bilatzailea doakoa da, gaztelaniaz eta ingelesez erabil daiteke, eta bilaketak hitz gakoak erabilita zein bilatzaile aurreratu baten bidez egin daitezke. Horri esker, **ikertzaile adituak honako hauen arabera aurki daitezke: ondoen ezagutzen duten espeziea (txerriak, hegaztiak, hausnarkariak, eltxoak, laborategiko animaliak edo animalia basatiak)**, ikerketako azpi-programa edo atxikita dauden unitatea edo zerbitzua.

Bilaketaren bidez ikertzaileak aurkitu ondoren, harremanetan jartzeko datuak, argazkia, curriculum laburra eta egin dituzten lan garrantzitsuenak ikus daitezke.

- [Animalien osasun-gaietako adituen bilatzailea](#) - CReSA

Schmallenberg birusa Europan: gaur egungo egoera 14/05/16

EFSAk egin berri duen txostenak honako ondorio hauek biltzen ditu:

Patogenesisia

Seroprebalentziari buruzko datuekin erkatuz gero, malformazioen kopurua nahiko txikia da, eta horrek **pentsarazten du gaixotasunaren maiztasuna baxua dela.**

Esperimentuetarako animaliekin egindako azterketen arabera, **malformazioak eragiten dituzten infekzioen tasa oso txikia da**, baita infekzioa suszeptibilitate handieneko epean gertatzen denean ere.

Identifikatutako espezie kaltetuak

Birusaren aurkako antigorputzak atzeman dira behien, ardien eta ahuntzen artean, eta beste 12 baso-espezie hauetan: alpakak, Anatoliako ur-bufaloak, bisonteak, orein gorriak, lugorri-oreinak, arraba-oreinak, Sikako oreinak, Muntjac-ak, Chamois-ak, basurdeak eta txakur basatiak, eta zoologikoko 19 espezie.

Transmisio-bide posibleak: transmisio horizontala, bertikala eta bektoreen

bidezkoa

Ez dago intseminazioaren bidezko transmisioari buruzko zientzia-ebidentziarik. Oraingoan, ez dago transmisio bertikala transmisio-bide nagusia dela adierazten duen ebidentziarik.

Neguan bektoreen jardura txikia bada ere, birusak negua gainditzea lortzen du. Oraingoan ez da ezagutzen zein diren birusari latente egotea ahalbidetzen dioten mekanismoak.

Immunitatea

Badirudi, infekzioaren ostean, erantzun immunitarioa urtebete baino gehiago luzatzen dela. Nolanahi ere, ez dago baieztapen hori berresten duen azterlanik.

Seroprebalentzia Europan

Seroprebalentziari buruzko azterlanek, halaber, adierazten dute ziurrenik birusa dagoeneko Europa osoan hedatu dela.

Birusaren hedatzeko ahalmena zehazteko azterlanen arabera, azterlanen mugimenduak murriztea eta geldiaraztea ez da neurri eraginkorra birusaren transmisioa ekiditeko, elkarren ondoko ustiatzearen artean.

Azterketa genetikoak

Agerian geratu da azterlanak egin behar direla *Orthobunyavirus* taldeko birusen sekuentziario genomikoari buruz, *Schmallenberg* birusaren eta Simbu serotaldeko birusen arteko harremana ulertzeko.

[Schmallenberg birusa Europan - EFSA](#)

["Schmallenberg" virus: State of Art- Txostenaren datuak](#)

Aldaketak indioilarrentzako eta oilaskoentzako enrofloxazinaren administrazioan 14/04/23

AEMPSek (Sendagaien eta Osasun Produktuen Espainiako Agentzia) apirilaren 10ean argitaratu duen informazio-[ohar baten](#) arabera, **aldatu egin behar dira indioilarrentzako eta oilaskoentzako enrofloxazina duten albaitaritzaren sendagaiak** (edateko uraren bidez ematen direnak) merkaturatzeko baimen guztiak. Aldaketa [EEk otsailaren 28an hartutako Erabakia](#)ren ondorio da.

AEMPSek bere [web orrian](#) argitaratu du aldatu behar den sendagaiari buruzko informazioa eta hori ezartzeko nola jokatu behar den adierazi du:

Merkaturatzeko baimenen titularrek bete behar dituzten baldintzak:

1. **Azterlan berriak egin behar dituzte, *E. coliren* aurreko gaur egungo sentiberatasuna** hartzen duen administrazio-eredu berria osatzeko, jomuga diren patogenoen aurreko erresistentziaren garpena mugatze aldera.
2. **Zientzia-justifikazioa aurkeztu behar dute**, egiaztatzeko administrazio-eredu berri hori **eraginkorra izango dela** jomuga diren patogenoen tratamendurako.
3. Oilaskoentzako eta indioilarrentzako administrazio-eredua aldatzen denean, **itxarote-denbora egokiak ezarriko dira**.
4. **Ingurumenaren gaineko arriskuaren ebaluazio berrikusia aurkeztu beharko dute**, eta ikertu egin beharko dituzte erabiltzaileen eta jomuga diren espezien segurtasunerako eragin posibleak.
5. **Indioilarrentzako itxarote-denbora estrapolatu egiten bada** oilaskoetan hondakinei buruzko azterlanetatik, **segurtasun-faktore gehigarria gehitu beharko da**, hondakinei buruzko aurretiko azterlanen datuak aintzat hartzeko. Azterlan horiek egiaztatu zuten enrofloxazina mantsoago kanporatzen dela indioilarretan oilaskoetan baino.
6. Oilaskoetan eta indioilarretan **arnasketa-gaixotasunak tratatzeko sendagaien arrisku/onura** orokorraren arteko harreman berria **aurkeztu beharko dute**.

Baimenak aldatzeko beharrezkoa den denbora-tartean merkaturan hornidurarik ez izatea saihesteko, koexistentzia-epea egongo da.

Albaitariak sendagai horiek agintzeko, honako hauek hartu beharko dituzte aintzat:

- **Deuseztatu egin da salmonellosia** tratatzeko oharra.
- **Itxarote-denbora** hauek ezarri dira: **7 egun oilasko-haragiarentzat eta 13 egun indioilar-haragiarentzat**.
- Horrez gain, **aldatu egin dira posologia, kontraindikazioak, ohar bereziak, propietate farmakologikoak eta erabiltzeko neurriak**.

AEMPSren web orrian kontsultatu ahal dira [BAIMENDUTAKO SENDAGAIEN FITXA TEKNIKOAK](#).

Europako Batzordearen ekintzak erleak babesteko 14/04/16

2007az geroztik, Europako eta munduko zenbait argitalpen eta foro ohartarazten ari dira **erleen hilkortasun-tasa oso handia dela eta erlauntzen kopuruak azkar egin duela behera**.

2009an, [EFSAren proiektu](#) batek honako hau adierazi zuen:

1. EBko estatu kideetan **erleak zaintzeko sistemak ez ziren nahikoak**.
2. Herrialdeetan **ez zegoen datu ofizial adierazgarririk eta konparagarririk**, arazoaren garrantzia balioesteko aukera ematen zuenik.

Hain zuzen ere, gabezia horiek arintzeko eta, zehazki, herrialdeen artean datuak biltzeko metodoak

bateratzeko, "[EPILOBEE](#)" azterlana abiarazi zen. Europako azterlan epidemiologiko bat da, 2012-2013 epean eztitarako erleen kolonien galeraren ingurukoa. Honako hauek dira azterlan horren ondorio nagusiak:

- Eskualdeen artean **alde handiak daude, erleen hilkortasun-tasari dagokionez.**
- **Neguko kolonien hilkortasun-tasak % 3,5 eta % 33,6** artekoak izan ziren azterlanean parte hartu zuten herrialdeen artean, eta iparraldearen eta hegoaldearen arteko eredia ezberdina izan zen.
- Honako hauek izan ziren batez besteko hilkortasun-tasa **% 10 baino txikiagoa zuten herrialdeak: Grezia, Hungaria, Italia. Lituania, Eslovakia eta Espainia.** Herrialde horietan dago EBko erleen populazioaren % 47,3.
- Hauetan hilkortasun-tasa **% 10 eta % 15 bitartekoa izan zen: Alemania, Frantzia, Letonia, Polonia eta Portugal.** Herrialde horietan dago EBko erleen populazioaren % 27,7.
- Herrialde hauetan, berriz, hilkortasun-tasa **% 20 baino handiagoa izan zen: Belgika, Danimarka, Estonia, Finlandia, Suedia eta Erresuma Batua.** Herrialde horietan dago EBko erleen populazioaren % 5.

Beste alde batetik, erleen osasuna babesteko EBn hartu diren neurriak jakinarazteko, EEk bere web orrian eman du gauzatu diren ekintzen berri (galde-erantzun moduan):

EBko zaintzak zer dela-eta ez du bere baitan hartzen plagiziden monitorizazioa?

Batzordeak EBko erreferentziazko laborategiari plagizidak azterlanean sartzeko eskatu ziolako. Nolanahi ere, proiektuaren zirriborroa estatu kideekin eztabaidatu zen, eta **adituek pentsatu zuten etapa horretan ezin zela gauzatu plagiziden zaintzarako programa hori.**

NPEaren erreforma berriak nola laguntzen dio sektoreari?

Landa-garapenerako programa berriekin, estatu kideek euren eskura dituzte hainbat neurri, besteak beste: **prestakuntza, aholkularitza-zerbitzuak, kalitate-programetan partaidetza eta sustapena, inbertsioak, lankidetzaproiektuak** eta EBk kofinantzatu ahal dituen arriskuen kudeaketarako proiektuak.

NPEaren erreformako beste neurri batzuk ere zeharka onuragarriak izan daitezke erlezaintzarako, adibidez: laborantzak dibertsifikatzeko neurriak eta interes ekologikoko guneak, erleentzat ingurumena hobetzen lagun baitezakete.

- [NPEak ERLEZAINZARAKO EZARRITAKO NEURRIEN EBALUAZIOA](#)

Informazio gehiago:

[Erleen osasuna](#) - EE

[Erleen ekoizpena](#) - EE

[PROIEKTU NAGUSIAK](#) -EE

PPAren arriskua EB 14/04/08

2007an Afrikako Txerri Izurritea (PPA) Georgian sartu zenez geroztik, Kaukaso osoan eta Errusiako Federazio osoan zabaldu da. 2012ko uztailean Ukrainian sartu zen, eta azken aldian (2013ko ekainean) Bielorrusiak ere jakinarazi du. 2014ko urtarrilean Ukrainian atzeman eta egiaztatu zen berriz ere, hala basurdeen nola etxeko txerrien artean. **Duela gutxi Lituaniako eta Poloniako basurdeen artean ere egiaztatu da.**

Europako Batzordeak EFSako Animalien Osasun eta Ongizate Panelari (AHAW) eskatu zion PPARI buruzko zientzia-irizpide bat egiteko, horren **prebalentzia baloratzeko Europar Batasunaren (EB) herrialde mugakideetan, eta EBn PPAREN birusa sartzeko balizko bideak sailkatzeko.** Horretarako, zientzia-irizpenak hau deskribatzen du:

- PPAren birusen banaketa geografikoa herrialde mugakideetan.
- Agerraldien ezaugarri epidemiologikoak.
- EBko ekialdeko herrialde mugakideetako prebentzioaren eta kontrolaren erronkak.

Ondorio nagusiak

1. **Ez dago aldaketarik** egun atzemandako PPAren anduiaren **genoma sekuentziatuan, Georgian 2007an atzemandakoaren aldean.**
2. Laborategiko eta landako azterlanek erakusten dute tartean dauden anduiak oso oldarkorrak diren arren, **basurde eta etxeko txerrien arteko zeinu klinikoak ez direla beti argiak eta infekzio-bidearen**, infekzio-dosiaren eta animalien egoera immunearen arabera direla.
3. Gaur egun ez dago zaintza serologikorik **Georgian, Armenian eta Errusiako Federazioan;** beraz, **egiako seroprebalentzia ez da ezagutzen.**
4. **Ezin da baztertu epe luzera sintomatologia klinikorik gabeko eramaileak egotea** EBren herrialde mugakide infektatuetan.
5. **Ez da ezagutzen epe luzera gaixotasunaren epidemiologian sintomatologia klinikorik gabeko eramaileak izan dezaketen zeregina.**
6. Ez dago **EBko herrialde mugakide** infektatuetan animaliak identifikatzeko sistema eraginkorrik, eta horrek **zaildu egiten du atzimatea.**
7. **Atzeko patioko animaliak** dira EBren herrialde mugakideen txerri-ekoizpenaren zati handi bat, eta **PPAren birusa hedatzea errazten duen hutsunea dakarte**, nagusiki, biosegurtasuna ez delako egokia, hondakinekin elikatzen direlako, txerri infektatuak edo fomite kutsatuak mugitu egin daitezkeelako eta animaliak etxean hiltzen direlako.
8. **Infektatutako taldeetako basurdeen ehiza intentsiboak handitu egin dezake PPA hedatzeko arriskua**, eta horrek ondorio bereziki larriak ditu nazioarteko mugetan.

Informazio gehiago nahi izanez gero:

- [EFSAren zientzia-irizpena](#)
 - [PPARI buruzko ikastaroa on-line](#) - ASFORCE (ingelesez)
 - [Fitxa: PPA](#) - ELIKA
-

2013 urteko txostena: RASFF - RASVE alerta sareak 14/03/19

ELIKAK, 2013ko RASFF (animalia elikadura eta elikagaiak) eta RASVE (animalien osasuna) bitartez jasotako alerta eta jakinarazpenen laburpen txostena berri eman du.

Pasa den urtean, animalen elikaduraren arloan 272 jakinarazpen egin ziren, elikagaien artean 2.653 jakinarazpen eman ziren eta animalien gaixotasun fokoak 10.115 izan ziren.

[Txostenak](#)

Albaitaritza-tratamenduaren alternatibak, baimendutako sendagairik ez dagoenean 14/02/19

Batzuetan, albaitariak ikusten dute **ez dagoela printzipio aktiborik** gaitz bat sendatzeko. Orobat, batzuetan ikusten dute sendagaia existitu arren, euren **herrialdean ez dagoela baimenduta** edo **beste espezie baterako** preskribatuta dagoela.

Egoera horren aurrean, indarrean dagoen legeriak ahalbidetu egiten du animalia bati edo animalia-talde txiki bati beste sendagai bat ematea, preskripzio-printzipio alternatiboak erabiliz, animalien sufrimendu onartezina saihesteko.

Printzipio horiek "**Preskripzioaren turrusta**"-ri dagozkio:

1. EKn (estatu kidea) **beste animalia-espezie batentzat** edo beste gaitz bat duen espezie berbererako sendagai baimendu bat ematea.
2. Arestiko kasua existitzenez bada, EKn **gizakientzat baimendutako sendagai** bat ematea.
3. Arestiko kasua existitzenez bada, **beste EK batean gaitz horretarako baimendutako sendagai** bat ematea.
4. Aurreko aukeretako bakar bat ere ezinezkoa bada, baimendu egiten da **formula magistral bat, auto-txertoa, prestakin ofiziala...** egitea eta erabiltzea, betiere kasu horretarako espezifikoa bada eta indarrean dagoen legeriaren xedapenak errespetatzen badira.

Etiketako azalpenez kanpoko preskripzio-kasu guztietan, **albaitariak** berak eman beharko ditu sendagaiak; bestela, bere **erantzukizun zuzenaren pean** egin beharko da.

Europako Albaitarien Federazioak (FVE) informazio-liburuxka bat argitaratu du, non modu grafikoan azaltzen baitira kasu horietan jarraitu beharreko argibideak, hala loditzeko eta laguntza-animaliekin, nola ekidoekin:

- [FVEren liburuxka](#)

Zerikusia duen legeria

- [2001/82/EE Zuzentaraua](#)ren 10. artikulua ([2004/28/EE zuzentaraua](#)k aldatu zuen).
- [109/1995 Errege Dekretu](#)ko aparteko preskripzioen 81. artikulua
- [122/2013 Araudia](#)

Carbapenoaren aurreko erresistentzia animalia-produktuetan 14/01/14

Cabapenoak espektro zabaleko **antibiotiko β -laktamikoak dira, gizakien infekzio larriak sendatzeko erabiltzen direnak**. Hainbat sendagairen aurreko erresistentzia duten bakterio Gram-negatibok eragindako infekzioetarako azken lerroko terapia dira.

Gaur egun arte, noizean behin eginiko azterlanek baino ez dute islatu carbapenemasak ekoizten dituzten bakterioak daudela elikagaiak ekoizteko animalietan. Alemanian, ***Escherichia coli*** eta ***Salmonella infantis*** isolatu dira **txerrietan** eta eskortako **hegaztietan**. Frantzian eta Belgikan, aldiz, ***Acinetobacter spp.*** isolatu da **behietan** eta **zaldietan**, eta Txinan ***Acinetobacter spp.*** **txerrietan** eta eskortako **hegaztietan**.

Elikagaien Segurtasunerako Europako Agintaritzak (EFSA) zientzia-irizpen bat egiteko eskatu zion Arrisku Biologikoen Panelari (BIOHAZ), elikagaiak ekoizteko animalien artean carbapenoaren aurreko erresistentziari buruz.

Bada, irizpenean metodologia bat proposatzen da, carbapenemasak sortzen dituzten enterobakterioen eta *Acinetobacter spp.*-ren anduiak atzemateko, hautatze-bitartekoak barne. Dena den, animalia-jatorriko laginak eta elikagaiak aztertzeo hautatze-tresnak ebaluatu eta esperimentalki baliozkotu behar dira.

Txostenean, besteak beste, **ondorio** hauek jasotzen dira:

1. Carbapenemasen ekoizpenak zenbait erresistentzia-mota eman diezaieke β -laktamikoetarako, honako hauen arabera: **bakterio-espezia, entzimaren aldaera, adierazpen-maila** (zenbait sustatzaileraren arabera), carbapenemasak kodetzen dituzten geneen kopiak eta **erresistentzia ez entzimatikoko mekanismo gehigarriak**.
2. Mundu osoan gizakien infekzio-kasuetan bakterioak isolatu direnean betalaktamasak ekoizten dituzten andui-mota asko atzeman badira ere, gaur egun arte **noizean behin egindako azterlanetan besterik ez da adierazi halakoak aurkitu direla elikagaiak ekoizteko animalien artean**.
3. Carbapenoaren aurreko erresistentziaren agerrera errazten duten **faktoreen artean daude antimikrobiano horien kontsumoa handitzea Enterobakterioen kaltetan, gizakien artean**.

Hartu beharreko **neurrien artean**, EFSAk hauek ezarri ditu:

- Zaintza aktiboak zein pasiboak estali egin behar dituzte **agente zoonotiko** gakoak, **patogeno animaliak** eta **bestelako organismo adierazleak**.

- Lehenetasuna eman behar zaie loditzeko **oilaskoei**, loditzeko **indioilarrei**, loditzeko **txerriei**, haragitarako zekorrei eta horien haragiari.
- Carbapenemasen ekoizpena kodetzen duten geneak nagusiki plasmidoek bitartekotzen dituztenez, **lehenetasun handia du animalien ekoizpenean antimikrobiano horien erabilera murriztea, erabilera-argibide zuhurrekin bat etorriz.**
- Kontrol-neurrien eraginkortasuna inkesta zehatzen bidez gainbegiratu behar da, isolatze-metodo selektiboak erabiliz eta laginak alde zuzenetik aberastuz.
- Kontrol-neurriak modu proaktiboan ezarri behar dira nazioan eta nazioartean, **saihesteko carbapenemasak ekoizten dituzten anduiak orokortzea abereen artean.**
- **Elikagaiak ekoizteko animalietan carbapenoak erabiltzea debekatzea aukera erraz eta eraginkorra izango litzateke.**

[EFSaren irizpena](#)